

Білоцерківський національний аграрний університет
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра психології та здоров'я людини

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ» Галузь знань – С Соціальні науки, журналістика та інформація Спеціальність – С 4 «Психологія» Освітня програма – «Психологія. Організаційна психологія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибіркова
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	3 кредити /90 годин
Семестр	7
Форма контролю	Залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Алексєєва Олена Іванівна Посада: старший викладач кафедри психології та здоров'я людини Науковий ступінь: кандидат психологічних наук Робоче місце: навчальний корпус № 6 (б-р Олександрійський, 96), кафедра психології. E-mail: olenka150783@gmail.com Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій.
Опис дисципліни	Дисципліна "Кризовий менеджмент" належить до вибіркового компоненту освітньої програми і розроблена для студентів, які прагнуть отримати системні знання та практичні навички для ефективного управління організацією, установою чи територіальною одиницею в умовах надзвичайних ситуацій, катастроф, конфліктів або різких негативних змін. Цей курс має критичне значення для формування лідерської компетентності та здатності приймати рішення в умовах високої невизначеності, обмеженого часу та значного психоемоційного тиску. Вивчення дисципліни формує у здобувачів цілісне розуміння циклу кризи, включаючи етапи прогнозування, превентивних заходів, реагування та відновлення. Студенти вивчають класифікацію криз, моделі антикризового планування, психологію поведінки в кризовій ситуації, методи кризових комунікацій та основи оперативного штабування. Особлива увага приділяється формуванню навичок оцінки ризиків, розробки планів

	безперервності діяльності та забезпечення психологічної стійкості команди, що є ключовим для мінімізації втрат та швидкого виходу з кризи.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна "Кризовий менеджмент" базується на знаннях таких дисциплін, як "Основи менеджменту", "Організаційна психологія" та "Соціальна психологія", вивчених на попередніх курсах. Знання, отримані в межах цих дисциплін, є необхідним підґрунтям, оскільки вони забезпечують розуміння функціонування організаційних систем, принципів управління, фінансового аналізу та групової динаміки. Фундаментальна управлінська та психологічна підготовка дозволяє студентам глибоко освоїти специфіку антикризових стратегій та тактик.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни "Кризовий менеджмент" є формування у здобувачів вищої освіти цілісної та логічно-послідовної системи знань про сутність, структуру та методи ефективного управління кризовими ситуаціями. Дисципліна має на меті ознайомити студентів з методологією ідентифікації та оцінки потенційних кризових загроз, навчити розробляти комплексні антикризові програми, а також опанувати навички оперативного реагування на кризові події, включаючи прийняття рішень в умовах дефіциту інформації та проведення ефективних зовнішніх і внутрішніх комунікацій. Кінцевою метою є опанування навичок ситуативного лідерства в умовах кризи, мінімізації негативних фінансових та репутаційних наслідків, а також забезпечення швидкого та стійкого посткризового відновлення організації.
Організація навчання обсяг дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи Zoom, GoogleMeet, e-mail, мобільні додатки Viber, Telegram, WhatsApp. Студенти отримують індивідуальні консультації у засвоєнні навчального матеріалу.
Очікувані результати навчання	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги. ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання). ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності..
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи кризового менеджменту та психологія організаційних криз 1.1. Кризовий менеджмент як система управління: предмет, завдання та типологія організаційних криз. 1.2. Психологічні теорії кризи та закономірності поведінки персоналу в кризових ситуаціях. 1.3. Діагностика кризових станів організації: виявлення ранніх сигналів та оцінка психологічної готовності до криз.

	1.4. Психологічні аспекти прийняття рішень в умовах невизначеності та кризового тиску. Змістовий модуль 2. Антикризове управління та психологічний супровід організації в кризових ситуаціях 2.1. Стратегії антикризового управління: превентивні заходи, оперативне реагування та відновлення після кризи. 2.2. Психологія кризових комунікацій: управління інформаційними потоками та взаємодія зі стейкхолдерами. 2.3. Психологічна підтримка персоналу в кризових ситуаціях: профілактика паніки, травматизації та професійного вигорання. 2.4. Кризове лідерство та роль психолога в антикризовій команді: компетентності, інструменти та етичні аспекти роботи.																																
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, ілюстративно-роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться з використанням презентацій, кейс-методів, мозкових атак, виконанням різних типів аналітичних завдань як індивідуальних так і в міні групах. При виконанні індивідуальних навчально-дослідних завдань (написанні есе та підготовці презентацій), а також при виконанні самостійної роботи використовується дослідницький метод із додержання вимог академічної доброчесності.																																
Види контролю та критерії оцінювання	Бали на <i>практичному занятті</i> здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань ситуаційних, доповідей, есе, індивідуального навчально-дослідного завдання. Бали за <i>самостійну роботу</i> враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз законодавства, виконання і захист проєктів, презентації, активність самостійної пошукової роботи. Курсом також передбачена можливість отримати бали за <i>неформальну освіту</i>. Для цього викладач рекомендує здобувачам, які мають бажання чи хочуть відпрацювати пропущені з поважних причин заняття, пройти рекомендовані курси на різноманітних онлайн платформах та отримати сертифікати. Викладач може зарахувати такий сертифікат як опанування здобувачем модуля або теми дисципліни з обговоренням на засіданні кафедри та подальшим затвердженням групою якості факультету. Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю <table><tr><th>Види робіт</th><th>Практичні заняття</th><th>Самостійна робота</th><th>Модульний контроль</th><th>Захист ІНДЗ</th><th>Загальний бал</th></tr><tr><td>Максимальний бал</td><td>30</td><td>30</td><td>20 (10 x 2)</td><td>20</td><td>100</td></tr></table> Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти <table><tr><th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th><th rowspan="2">За шкалою ECTS</th><th colspan="2">За національною шкалою</th></tr><tr><th>іспит</th><th>залік</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="5">Зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td rowspan="2">Добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td><td rowspan="2">Задовільно</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td></tr></table>	Види робіт	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Захист ІНДЗ	Загальний бал	Максимальний бал	30	30	20 (10 x 2)	20	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	64–74	D	Задовільно	60–63	E
Види робіт	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Захист ІНДЗ	Загальний бал																												
Максимальний бал	30	30	20 (10 x 2)	20	100																												
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																															
		іспит	залік																														
90–100	A	Відмінно	Зараховано																														
82–89	B	Добре																															
75–81	C																																
64–74	D	Задовільно																															
60–63	E																																

	35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання
	1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність. Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).		
Рекомендовані джерела інформації	1. Волянський П.Б., Гур'єв С.О., Соловійов О.С., Терент'єва А.В. Кризовий менеджмент і принципи управління ризиками в процесі ліквідації надзвичайних ситуацій. К.: Парлам. вид-во, 2021. 432 с. 2. Гобела В. В., Живко З. Б., Леськів Г. З., Мельник С. І. Управління кризовими ситуаціями : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 228 с. 3. Кошеленко К. Менеджмент у часи війни. Лідерство, ефективність та життєстійкість. Київ : Кінцевий Бенефіціар, 2024. 320 с. 4. Калениченко Р. А. Психологія бізнесу : навч. посібник / Р. А. Калениченко [та ін.] ; Держ. податк. ун-т, Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Ірпінь : ДПУ, 2023. 269 с. 5. Мілютіна К. Л., Трофімов А. Ю. Психологія сучасного бізнесу: навч. посібник / К. Л. Мілютіна, А. Ю. Трофімов; Київ : Видавництво Ліра-Київ: Вид-во «Ліра-К», 2020. 168 с. 6. Фішер Р. Стрес-менеджмент: Сучасні підходи до контролю стресу на робочому місці. 2019. Харків: Видавництво "Практик". 7. Сміт, Д. Профілактика емоційного вигорання: Рекомендації для практичної роботи. 2018. Одеса: Одеський університет. 8. Менеджмент міжнародного бізнесу в умовах Індустрії 4.0: колективна монографія /за загальною редакцією Бікулова Д. Т., Олійника О. М. Запоріжжя, Запорізький національний університет. 2024. 424 с.		